

יום ב', כ"ה בסיון תשס"ד (14 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[ההמשך מאתמול]: בסמוך לסוף פר' "בהעלותך", שם למדנו על עניין דיבורה של מרים הנביאה על כך שמשה פירש מאשתו, והעונש שמרים קיבלה על דיבורה, פותחת פרשת "שלח", שאותה קראנו בשבת האחרונה, במעשה המרגלים: "וידבר ה' אל משה לאמור. שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו..." [במדבר י"ג, 1-2]

נדירות הפעמים שאירוע שאודותיו אנו קוראים בתורה בשבת מתרחשת בדיוק בפרק הזמן שבו אנו נמצאים בלוח השנה. האירועים של סוף פרשת "בהעלותך" ומסע המרגלים לתור את ארץ כנען קרו בדיוק בימים האלה: מרים הנביאה הוצאה מחוץ למחנה ישראל ביום **כ"ב בסיון** [יום ששי האחרון]; לאחר 7 ימים, כאשר חזרה למחנה, יצאו המרגלים לדרכם. שני המעשים הללו, שני החטאים הללו היו בעוון **לשון הרע**, ואין ימים מתאימים יותר מימים אלה להתבוננות בחומרת המצווה הזו: **"לא תלך רכיל בעמך, לא תעמוד על דם רעך, אני ה'!"** [ויקרא י"ט 16] אחד מגדולי הדורות האחרונים, ר' ישראל מאיר הכהן קוגן חיבר בחייו 21 ספרים, שרובם עוסקים בצרכים המידיים של החיים היהודיים. בהיותו בן 35, בשנת תרל"ג [1873], הוא הדפיס בוויילנא את ספרו הראשון, "**חפץ חיים**", העוסק כולו בהלכות לשון הרע, רכילות והוצאת שם רע. כל חייו הוא הטיף לשמירת הלכות אלה. על אף שחיבורו החשוב ביותר היה ספר "**משנה ברורה**" – חיבור כולל על חלק "אורח חיים" של ה"שלחן ערוך", שהפך לספר ההלכה הנפוץ ביותר בכל קהילות ישראל עד ימינו אלה - למרות זאת, הוא נקרא כל חייו ה"חפץ חיים", על שם ספרו על שמירת הלשון. מכל המצוות שאנו צריכים לשמור אותן "קלה כחמורה", מה יש במצוה הזאת שהביא את החפץ חיים להקדיש את כל חייו לשמירתו?

המחבר עונה על שאלה זו בהקדמה לספרו: "אך לבסוף בית שני גברה שנאת חנם ולשון הרע בינינו בעוונותינו הרבים, ובעבור זה נחרב הבית וגלינו מארצנו... ומאז ועד עתה, בכל יום אנו מצפים ומתפללים לפני הקב"ה שיקרב אותנו כאשר הבטיחנו בתורתו הקדושה ועל-ידי נביאיו, ואין מתקבלת תפילתנו לפניו, כמו שאמרו חז"ל: "מיום שנחרב בית המקדש חומה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמיים." [מסכת ברכות ל"ב:] ובאמת לא עליו חס ושלוש הוא תלונתנו, **כי אם על עצמנו**, כי מצדו לא יבצר חס ושלוש, כמו שכתוב בישעיה [נ"ט 1]: "**הן לא קצרה יד ה' מהושיע, ולא כבדה אזנו משמוע, כי אם עוונותיכם...**" וכאשר נחפשה דרכינו ונחקורה איזה עוונות הם מהעיקרים הגורמים לאריכת גלותנו, נמצאם הרבה. **אך חטא הלשון הוא על כולו**, מפני כמה טעמים:

אחד, כיוון שזה החטא פגם כל-כך שע"י זה גלינו מארצנו; ועוד, הלא ידוע הוא שנגזר עלינו גלות מכבר מעת מעשה המרגלים, כמו שכתוב: "וישא ידו להם, להפיל אותם במדבר. ולהפיל זרעם בגויים ולזרותם בארצות." [תהלים ק"ו 26-27] וחטא המרגלים הלא היה לשון הרע. ועוד, נמצא שעוון זה גורם שיהיו ישראל נרדים בפרך."

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', כ"ה בסיון תשס"ד (14 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יש חיבורים ויש חיבורים. נמצאנו למדים שאין דבר שמפריד בין הלבבות כמו אי-שמירת הלשון. הבה נתחזק במצוה זו ולכיוון זה בע"ה נעלה על הדף כמה עניינים בימים הקרובים.

”כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה.” [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל